

KURJER WARSZAWSKI

D. 21. Maia. — Rok 1837.

Niedziela.

№ 131.

Jutro, Ś. Julja.

Na posiedzeniu d. 4/16 b. m. Rada Administracyjna mianowała: PP. Jana *Buksichiego* Podprokuratora przy Tryb: Kalisz; Ant: *Czaplickiego* Podprokuratora przy Tryb: Lubel; i Józ: *Nikółowskię* Zastępcę Podprokuratora przy Sądzie pol: popr: wydz: Lubel; Urzędnikami do szczególnych poruczeń Kommissji B. Sprawiedliwości, w stopniu Sędziów I. Instancji. Piotra *Gairowskiego* Zastępcę Podśędka Sądu pok: pow: Sieradz; Zastępcą Podprokuratora przy Tryb: Kaliskim; Wojc: *Komosińskiego* Pisarza Sądu pok: pow: Piotrkow; Zastępcą Podśędka tegoż Sądu. Andr: *Piaseckiego* Pisarza Sądu pok: pow: Siedlec; Zastępcą Podśędka Sądu pok: pow: Siennickiego. Napoli: *Stępowskiego* Pisarza Sądu pok: pow: Łukow; Zastępcą Podśędka tegoż Sądu. Ant: *Toltryrowskiego* Inkwidenta Sądu poli: popr: wydz: Kalisz; Zastępcą Podprokuratora przy Sądzie policji poprawczej wydziału Kalwaryjskiego. — *Wojenny Jenerał Poliemajster czynnej armji i p. o. Wice-Prezydenta M. Warszawy.* W skutek esk: yptu komissji Rząd: Spraw Wewn: D. i O. P. z d. 5/17 b. m.; gdy dostrzeżonem zostało, że kilku uczniów iednego z Gimnazjów Warszawskich, w chwilach wolnych od lekcji, mianowicie w czasie świąt Wielkanocnych uczęszczano w miejsca publiczne, i w tych zajmowało się grą whillard, co nie tylko, że jest niestosownem dla wieku młodocianego, ale i nieprzyzwoitem, mianowicie dla uczniów; w celu więc zapobieżenia temu na przyszłość, ostrzeżga utrzymujących sygnki, kawiarnie, billardy it. p. miejsca, aby uczniów szkół publicznych w miejscach wyrażonych nie przyjmowali i owszem pobytu tamże wzbraniłi; w przeciwnym bowiem razie, przepisanej karze za niestosowanie się do przepisów ulegną. Czego ścisłe dopilnowanie Kommissarzom Policji wy-

konawczej cyrkulowym poleconem zostało. Jenerał-maior, *Storobzenko.* Sekretarz, *Greuve.* — Rada Lekarska podaie do wiadomości publi: iż wskulku złożonego całokursowego examinu przyznany został PP. *Samuelowi Markusfeld* stopień Doktora Medycyny, Wincen: *Rumprecht* Lekarza klas: 3; zaś PP. *Józef: Łabęckiemu* stopień Aptekarza klas: 2 i Janowi *Edwar: Karoli,* Aptekarza kla: 3. Prezydujący Rzeczywisty Radca Stanu, D. *Chanow. G. Buczyński,* Sekre: — Zeszyt IVty dzieła *Zasady fizyki,* w krótcie opuszcza drukarską prasę, i rozestany będzie osobom od których prenumerata na niego złożoną została. *Radwański.* — Wczoraj w Redakcji Kurjera złożono: od Ż. zł. 10, a od A. B. dukata, dla uszkodzonych przez Wisłę. — Nader użyteczne i pożądane wyszło dzieło: *Pamiętnik Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego.* Wydawcy, Członkowie tegoż Towarzystwa: *Malcz, Janikowski, Keler* (Kochler), *Lebrun, Leo i Lebel.* Tom I. poszyt I. Znajduie się do nabycia za złp. 6, w księgarniach *Węckiego i Sennwald.* Zdaie się być rzeczą niewątpliwą, że wnaukowym zawodem i z większem usilowaniem zacznie się pracą, tem pomysłniejszy powinien być koniec: wielkiego ognia choć mała iskierka pozostać może. Dla tego Towarzystwo, w gorącym swem przedsięwzięciu, by z jakimkolwiek skutkiem zamiar do końca doprowadzić, postanawia w czynnej pracy umysłów przyrządzać do pamiętnika własne postrzeżenia: postanawia z tąż pracą roztrząsać nowości, które z dzieł obcych wyjmować będzie, pilnie strzegąc się ślepego naśladownictwa wnioskowaniu i w przyswajaniu bezasadnych doniesień, któremi czytających przywodzą do błędu nie iedne pisma zagraniczne. By zaś tem pewniej tak ułożony plan pamiętnika mógł być do wykonania doprowadzony,

Towarzystwo wybrało z pomiędzy swych członków Gciu, wyżej wymienionych, na których włożyło obowiązek naukowego porządkowania przedmiotów lekarskich, roztrząsanych na posiedzeniach Towarzystwa, i ogłoszenia ich drukiem. Gdy jednak wprzelaniu pracy na tych członków, Towarzystwo nie wyłącza się od niej, takie ogłoszenie jego czynności nie będzie naśladowaniem Lekarzy zagranicznych, zajmujących się pojedynczo lub w niewielkiem zgromadzeniu wydawaniem pamiętników dla własnych widoków sławy lub zysku; Towarzystwo nie odstąpi od jednego, raz przedsięwziętego, zamiaru rozszerzania wiadomości lekarskich, które chce przelać na wszystkie stany mieszkańców stylem łatwym, od techniczności i obcych wyrazów ile możności oswobodzonym, ciesząc się tą nadzieją, że rzecz lekarska nie straci wszędzie znawców na swej wartości; gdy językiem mniej naukowym, lecz zrozumiałym oddaną będzie; a ludziom, chcącym korzystać z tego pisma, stanie się pożyteczną przez łatwe ich obznajomienie z przepisami najwięcej człowieka obchodzić mogącemi. — Na ostatnich Targach Warszawskich płacono za korzec Żyta zł. od 10 do 10 i pół. Pszenicy od 18 do 21. Jęczmienia od 8 do 9. Owsa od 6 gr. 20 do 7 gr. 20. Siana furę jednok: od 20 do 30, parokonną od 36 do 42. Słomy furę od 6 do 12. — Wczoraj w wielkim Teatrze po 3em przedstawieniu dramy *Pierścień*, przywołani: J. Pani Halpert, J. P. Kudlicz, Komorowski i W. rowski. — (Art. nad.) W czasie najniebezpieczniejszej słabości żony mojej, porodzenia płodu przedwczesnego, P. Grąbczewska Marjanna po^u Nro 294 mieszkająca, będąc nżyta jako akuszerka, nie oszczędzając swych trudów, używszy zaradczych środków do zupełnego zdrowia też żonę moją jako i dziecię które dotychczas żyje, przywiodła; dla tego na jej pochwałę oprócz złożenia jej podziękowania, nie zaniedbnę ją przedstawić Szano: Publiczności jako zdatną akuszerkę. F. Wiśniewski Obyw. — Z Galicji dono-

szą o zinnach trwających w bieżącym Maiu, o straszliwych burzach, wezbraniu rzek, zerwaniu mostów i t. p. j. wydarzonych w ciągu teraźniejszej wiosny.

Niemcy. — Cesarstwo *Austrjacy* tego lata mają zwiedzić swoje dobra w wyższej *Austrji*, a z tamąd udać się do *Iszl.* — Arcy-xiążę Woiwoda węgierski przybędzie do *Wiednia*, celem naradzenia się w sprawach familijnych. — Francuzki uczoney P. *Marmje*, znany ze swoich doskonałych listów irlandzkich, a przeznaczony do zbadania północnych narodów skandynawskich, w tej chwili bawi w *Berlinie*, zkąd na lato uda się do *Norwegji*.

Hiszpanja. — 2,000 *Karlistów* nagle wkroczyło wokółce miast *Figieras* i *Gironna*; oba te miejsca są oblężone. Inne pismo donosi, że tylko oblężono *Gironne*. — *Kwiroga* odbył w *Madrycie* przegląd całej gwardji narodowej i praw Królowej. — *Kubnerego* nazywają drugim *Zumalakaręgui*, gdyż równie jak ostatni jest postrachem *Jzabelistów*, a jednakże ledwo ma lat 25. — Angielski *Admirał Napje* ma objąć naczelnictwo nad najmnikami po *Jerale Ewansie*.

Francja. — Dziennik: opozycyjne bardzo się użalaia nad środkami ostrożności, przedsięwziętymi w czasie przeglądu gwardji narodowej. — Znowu jest pogłoska o wstąpieniu *Pana Tjers* do gabinetu. — W ministerstwie spraw zagranicz: naradzano się o kilku zmianach w ciele dyplomatycznym; P. *Montebello* ma być przeniesiony do *Neapolu*. — *Xiążę Ludwik Napoleon* za przybyciem do *Norfolku* odzyskał wolność; udał się on z tego miasta do *Nowego Jorku*.

Anglja. — Od niejakiego czasu popełniano kilkakrotne kradzieże w zamku *Windsorkastli*; a że to przypisują osobom w zamku mieszkającym, przeto policja ściśle przedsięwzięta śledztwo; sprawy jednak dotychczas nie odkryto. — Ze statków wystanych na wieloryby, 2ch ie-

szcze brakuie, i trwożą się bardzo o los majątków, którzy na nich zostawali. — Ostatnia mowa Pana Gizo w francuskiej izbie deputowai; sprawiła w Londynie nadszwyczajne wrażenie; zapewniam, iż od czasów mówcy *Mirabo*, nie słyszano takiego tryumfu w Parlamencie.

Turcja. — Sułtan opuszczając stolicę znacznym orszakim, odплыł do *Warny* na austriackim statku parowym. W towarzystwie jego znajdują się: *Achmed* Basza zięć i dwaj jego synowie. Cała ludność *Stambułu* pospieszyła na brzegi dla przekonania się o rzeczywistości odjazdu. Spodziewają się Sułtana z powrotem w końcu czerwca. — *Xiągę Ghyka* w *Bukarescie* otrzymawszy niespodzianą wiadomość o zamierzeniu Monarchy zwiedzenia twierdz naddunajskich, natychmiast zwołał radę, w której postanowiono, aby *Xiągę* osobiście pośpieszył do *Sylistrii*, lub *Galocz*, dla złożenia Sułtanowi winnego hołdu. — W *Jassach* otworzono teatr i towarzystwo muzyczne, które często wykonywa *Bellini*ego i *Rossini*ego płody.

Włochy. — W *Neapolu* znowu się zjawiła cholera. — Coraz smutniejsze dochodzą nowiny o ostatniem trzęsieniu ziemi w okolicach *Luki*.

O zaprowadzeniu hodowania iedwabników w północnych prowincjach Francji. (Wyciątek z *Nru 127 Gazety Pruskiej Państwa*). Zaprowadzenie iedwabników w północnych prowincjach Francji, również stanie się dla niej ważnem iak robienie cukru z buraków, i zasługuie na najwyższą uwagę wszelkich krajów niemieckich, w których morwy rosna (a tem samem i kraiu naszego). Od lat kilku gałęź tę przemysłu z taką umiejętnością, różnaitością i prawie matematyczną dokładnością rozwinięto w bliskości *Paryża*, że dziś wydaie ona iuz płody przewyższające w doskonałości podobne wszystkim innym krajów. Nie są to małe przez miłośników czynione doświadczenia, nieudolne być uznaniem na wielką miarę a przynajmniej nie z równymże skutkiem. Są to wielkie zakłady

przechodzące daleko w obszerności wszelkie podobne w krajach południowych. I tak, *Herabia Grimandot* ma 2 podobne zakłady w *Wilmombli* (*Villemomble*), w bliskości *Paryża* przeznaczone do hodowania iedwabnic, z których każdy może wydać 30 do 40,000 funtów kokonów, a teraz buduje nowy takiż zakład w *Wersalu*, z którego spodziewa się rocznie otrzymywać po 60,000 funtów kokonów. Zasadził przeszło 200,000 morw, celem żywienia swych iedwabników; w *Willeomble*, w zakładzie *Króla* w *Neilli* i t. d., poczyniono tyle ulepszeń pod względem ogrzewania zakładów i czyszczenia w nich powietrza, oraz pod względem obchodzenia się z iedwabnikami, ich żywienia, wyboru iaiiek, wyboru i pielęgnowania morw, iż w przecięciu tąż samą ilością liścia morwowego 2 razy większą liczbę żywią w tych zakładach iedwabników, aniżeli w krajach południowych. Że trwanie i czynność iedwabników z dni 35 do 40, zmniejszono od dni 18 do 22, że prawie żadna gąsienica nie ginie z chorób tak ie niezszających na południu, zupełnie się prawie w zakładach na północy unika. Te korzyści są tak znaczne, iż biorąc z przecięcia cenę iedwabiu z lat 10ciu; z zakładu tego rodzaju 40 od 100 rocznie spodziewać się można. Rząd francuski porozysłał do wszelkich zakładów iedwabników w prowincjach południowych znajdujących się, wzory nowych urządzeń, sposobu ogrzewania i czyszczenia powietrza, a znaczna liczba Posiadaczy *Dóbr* z okolic *Paryża*, uczy się nowego sposobu hodowania iedwabnic u *Pana H. G. Bove* (*Beauvais*) w *Bergezie de Senart*, który ich zupełnie obznajmia w ciągu miesiąca z całą umiejętnością. Od r. 1760 do 1770, liczne czyniono doświadczenia w celu zaprowadzenia iedwabników w północnej Francji ale bezskutecznie. Postępy chemji, umiejętności mechanicznych i rolniczych, dozwoliły pokonać zupełnie trudności wówczas miane za niezwalczone. Odr. 1833, uprawa morw wciąż bardzo się zwiększa, a iezeli tak dalej potrwa, Francja zamiast spro-

wadzania co rok za 40 milionów franków iedwabiu obcego, dostarczać będzie kraiowego calkiem rękodzielniom swoim. (Co za wielka przestroga dla niewierzących u nas w możność hodowania iedwabnic, bo nie tylko w okolicach Paryża ale i w *Alzacji* również otrzymano skutki).

Rozmaitości. — Walki Kogutów, które w Anglii już wyszły z mody, teraz zostają zaprowadzone w Belgji. — Pan N. przegrał był proces, chcąc się z żoną rozwiść; iednocześnie przegrał i drugi proces, wytoczony mu przez młodą panienkę, której był przyrzekł swoją rękę. Jakże miał sobie posąpić? — W iednem z pism Londyńskich, czytano ogłoszenie, 1/2 pod Nr *** można widzieć poiązd, który się daie poruszać z łatwością przez iednego tylko człowieka. Niebrakowało ciekawych, poszli i widzieli... *taczka*. — Kotr spotkawszy kolege, zapytał, iak mu się powodzi. „Nie źle, odpowiedział drugi, trochę się kradnie, trochę się piie, byle tylko życie uczciwie przepędzić.“

PRZYLECHALI DO WARSZAWY.

Egiersdorf Stani: Dzie: z Białaczew; Bzowski Kac: Dzie: z Skrabowa; Wardęski Józ: Dzie: z Osna; Krygier Józ: Dzie: z Struzewa; Zbyszewski Wik: Dzie: z Kurowa; Bentkowski Jaco: Dzie: z Uteża; Śląski Antoni Dziedzie z Kraszewa.

DONIESIENIA.

Wójt Gminy Swidry małe w Obwodzie Warszawskim. W czasie raptownego przybrania wody na rzece Wiśle, mieszkawcy nadnią zamieszkali, a mianowicie w Kępie Świderskiej, z płynącego Brzewa złapali kłoców browarką zwanego 140. Wójt Gminy zawiadomia kogo to dotyczy, aby po odbiór takowego w ciągu miesiący 3ch od daty dzisiejszej z dowodami własność takowego usprawiedliwiającemi zgłosił się do podpisanego, gdyż po upływie tego czasu bezskutecznie, z drzewem tem stosownie do przepisów postąpieniem zostanie. — w Swidrach małych d. 4/16 Maja 1837 r. — *Miszkowski.*

Wiadomo czynię, iż ogłoszone wydzierżawienie prawnie zajętej Wsi Leśniczki małej z przyległościami w Powiecie Zgierskim, Guberni Mazowieckiej położonej, w 3ch letnią Dzierżawę poczynając od S. Jana Chrzciciela 1837 r. na dzień 10/22 Maja r. b. w skutku wzajemnego porozumienia się stron, termin ten ostatecznie na dzień 16/28 Czerwca r. b. ogodzinie 10 zrana jest odroczoney, który się od-

bedzie przed Reientem Powiatu Zgierskiego Józefem Stokowskim w Mieście Zgierzu mieszkającym. Licytacja zaś zacznie się od summy złp: 1,600 rocznie, a każdy przystępujący do niej złoży wadium złp: 800. Warunki dzierżawy przejrane być mogą u tegoż Reienta. *Karol Radziątkowski K. T. C. G. M.*

Kto ma do sprzedania **STOE** z zielonem suknem, **KANAPE** i **KRZESŁA** z drzewa iesionowego, w ładnym fasonie, z trzciną lub z czarną materją włosianą opatrzone; niech odda swój adres i cenę w handlu korzennym i winnym, w pałacu Dykerta przy ulicy Bługiej Nr 556.

Bekanntmachung. Unterzeichnet er hat die Ehre einem hochlöblichen Publikum, wie auch hauptsächlich den im hiesigen Königreiche wohnhaften Papierfabrikanten bekannt zu machen, dass bei mir, in meiner Fabrik verschiedene Sorten von französischen Papier-Formen, gelegten Formen, vielen Formen, und Berliner Waschscheiben ieder Zeit zu haben sind, laut Bestellung, wie solche von jedem Fabrikanten verlangt werden. Empfehle mich zugleich diese Waare wie aufs reelle, und zu den billigsten Preisen zuzustellen. Wohnhaft auf der Salz-Gasse Nr 816.

Friedrich Tschieschewich.

DONIESIENIA z BIURZA INFORMACYJNEGO.

Sześć wiorst od Warszawy po lewym brzegu Wisły przy szosie, iest **FOLWARK** rozległości dziesięć włók Chełmińskich maicy, z wolnej ręki do sprzedania, zabudowania nowe masyw mrurowe. Wiadomość powziąć można w Biurze Informacyji.

Pewien w 30 roku życia Mężczyzna (którego ojciec w Nadreńskich prowincjach w mrowym iest gospodarzem) który tak wyrozumowane gospodarstwo wiejskie, iako nierównie i wszystkie gospodarze techniczne zatrudnienia, oraz uprawę roli teoretycznie i praktycznie dobrze zna, i takową już poprzedał w Nadreńskiej prowincji iako też w bliskości Berlina z najlepszym skutkiem wykonywał, chodź także do Instytutu Technologicznego przez rok iedyn w Berlinie kosztem Rządu, i życzy sobie, ponieważ Dobra do których rządzenia od Października do Polski przybył, przedane zostały, podobny temu mieć zawód. Bliższa wiadomość w Biurze Inform: Nr 415.

Dzie rano ciepła stopni 5. Wczoraj w południe 9.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro *Małt protektorowie. Powrót majtki.*

Dzis o 5 po połud: w Łazien: widowisko na wodzie.

W Brylowskim Pałacu dziś ostatnie widowisko *P. Pris*, a w Czwartek nadzwyczajne przedstawienie na dochód 5-letniego *Jasia Pris*.